

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U001567

Державний реєстраційний номер: 0121U114246

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Ресурсний потенціал лікарських рослин України в умовах зміни клімату

Початок етапу: 01.2022

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442344041, 380442353206

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01061, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442343243

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 6338.215

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Ресурсний потенціал лікарських рослин України в умовах зміни клімату

Назва роботи англійською:

Resource potential of medicinal plants of Ukraine in climate change

Реферат українською:

З'ясовано стан та тенденції динаміки популяцій і ресурсів 11 сировинно цінних видів лікарських рослин флори України з різними ознаками життєвої стратегії в умовах глобальних кліматичних змін з урахуванням інших ризиків; встановлено закономірності та особливості залежності реалізації ресурсних потенцій видів від метеорологічних факторів; розроблено категоризацію стану ресурсів модельних видів в Україні; визначено їх ценотичну, реалізовану та ресурсну екологічні амплітуди; здійснена прогнозна оцінка змін еконіш при підвищенні середньорічної температури на 1oC, 2oC і 3oC та встановлено лімітуючі екологічні фактори, які в умовах зміни клімату призведуть до скорочення/розширення оселищ придатних для зростання та формування ресурсозначущих популяцій рослин.

Реферат англійською:

The state and trends of the dynamics of populations and resources of 11 valuable species of medicinal plants of the flora of Ukraine with different signs of life strategy in the conditions of global climate change, taking into account other risks, were clarified; the patterns and features of the dependence of the realization of the resource potential of species on meteorological factors were established; a categorization of the state of resources of model species in Ukraine was developed; their cenotic, realized and resource ecological amplitudes were determined; a predictive assessment of changes in econiches was carried out with an increase in the average annual temperature by 1°C, 2°C and 3°C, and limiting ecological factors were established, which, under climate change conditions, will lead to a reduction/expansion of habitats suitable for the growth and formation of resource-significant plant populations.

Індекс УДК: 551.583, 633.88; 632.937.19, 633.88 (477)

Коди тематичних рубрик: 37.23.29, 68.35.43

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Мінарченко Валентина Миколаївна

Науковий ступінь: д. б. н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Атлас морфолого-анатомічних ознак сировини дикорослих споріднених видів лікарських рослин України.

Назва НТП англійською: Atlas of morphologo-anatomical features of wild medicinal plants raw materials of closely related species of of Ukraine

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (опублікована монографія)

Галузь застосування: навчальний процес, науково-дослідницька робота

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Монографічне наукове видання, в якому детально висвітлено основні діагностичні макро- та мікоморфологічні ознаки сировини споріднених 63 видів лікарських рослин України з 12 родів (*Achillea*, *Artemisia*, *Bidens*, *Crataegus*, *Equisetum*, *Hypericum*, *Persicaria*, *Petasites*, *Plantago*, *Thymus*, *Tussilago*, *Viola*), які дозволять ідентифікувати та відрізнити рослинну сировину видів лікарських рослин від сировини споріднених видів.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (поглиблення знань студентів з питань анатомії, морфології та ресурсознавства лікарських рослин)

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Рекомендації щодо можливостей використання природних ресурсів або необхідності вжиття превентивних заходів щодо охорони цінних видів лікарських рослин в зв'язку зі зміною навколишнього середовища

Назва НТП англійською: Recommendations on the possibilities of using natural resources or the need to take preventive measures to protect valuable medicinal plant species in connection with environmental change

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (рекомендації щодо невиснажливого використання та необхідності збереження біорізноманіття лікарських рослин)

Галузь застосування: невиснажливе природокористування, збереження біорізноманіття

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Розроблені рекомендації щодо невиснажливого використання 10 видів лікарських рослин, для *Arnica montana* подано наукове обґрунтування необхідності охорони на державному рівні та включення до Національної Червоної книги

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля: збереження біорізноманіття, невиснажливе природокористування

Впровадження НТП: Інше (рекомендації передані до Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства)

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Робочий зошит для самостійної роботи студентів з фармацевтичної ботаніки (аудиторної та позааудиторної). Навчальний посібник. Частина I. Морфологія та анатомія рослин.

Назва НТП англійською: Workbook for independent work of students in pharmaceutical botany (classroom and extracurricular). Textbook. Part I. Morphology and anatomy of plants.

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (опублікований навчальний посібник)

Галузь застосування: навчальний процес

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Видання передбачає використання його для вивчення базової дисципліни – фармацевтичної

ботаніки та опрацювання окремих розділів професійно орієнтованих дисциплін.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (оптимізація навчального процесу)

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Робочий зошит для самостійної роботи студентів з фармацевтичної ботаніки (аудиторної та позааудиторної). Навчальний посібник. Частина II. Основи систематики, фітоєкології та геоботаніки.

Назва НТП англійською: Workbook for independent work of students in pharmaceutical botany (classroom and extracurricular). Textbook. Part II. Fundamentals of systematics, phytoecology and geobotany.

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (опублікований навчальний посібник)

Галузь застосування: навчальний процес

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Видання передбачає використання його для вивчення базової дисципліни – фармацевтичної ботаніки та опрацювання окремих розділів професійно орієнтованих дисциплін

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (Поглиблення знань студентів з питань фармацевтичної ботаніки)

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Робочий зошит для самостійної роботи студентів з ресурсознавства лікарських рослин (аудиторної та позааудиторної). Навчальний посібник

Назва НТП англійською: Workbook for independent work of students in resource science of medicinal plants (classroom and out of class). Study manual

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (опублікований навчальний посібник)

Галузь застосування: навчальний процес

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Навчальний посібник складено для оптимізації засвоєння знань на практичних заняттях з предмету «Ресурсознавство лікарських рослин» студентами денного і заочного відділення фармацевтичного факультету, які навчаються за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (оптимізація навчального процесу)

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Ресурсний потенціал лікарських рослин України в умовах зміни клімату (остаточний звіт)

Назва НТП англійською: Resource potential of medicinal plants of Ukraine in climate change (final report)

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Остаточний звіт)

Галузь застосування: наукова, освітня та природоохоронна діяльність, невиснажливе використання природних рослинних ресурсів

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Представлено матеріали щодо стану та тенденцій динаміки популяцій і ресурсів 11 сировинно цінних видів лікарських рослин флори України з різними ознаками життєвої стратегії в умовах глобальних кліматичних змін з урахуванням інших ризиків; показані закономірності та особливості залежності реалізації ресурсних потенцій видів від метеорологічних факторів; наведені категорії стану ресурсів модельних видів в Україні; висвітлена їх ценотична, реалізована та ресурсна екологічні амплітуди; показана прогнозна оцінка змін еконіш при підвищенні середньорічної температури на 1-3оС та лімітуючі екологічні фактори, які в умовах зміни клімату призведуть до скорочення/розширення оселищ придатних для зростання та формування ресурсозначущих популяцій рослин.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля: збереження біорізноманіття, невиснажливе природокористування

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Мінарченко В.М., Тимченко І.А., Двірна Т.С., Футорна О.А., Махиня Л.М., Глущенко Л.А. Атлас морфолого-анатомічних ознак сировини дикорослих споріднених видів лікарських рослин України. Монографія. К.: ПАЛИВОДА А. В., 2022. 406 с.

Minarchenko V., Lysiuk R. Ethnobotany of Eastern Europe: The Carpathian Region. In: Bussmann, R.W., Paniagua-Zambrana, N.Y., Kikvidze, Z. (eds) Ethnobotany of the Mountain Regions of Eastern Europe. Ethnobotany of Mountain Regions. Springer, Cham. (2024). p.1-22. https://doi.org/10.1007/978-3-030-98744-2_1-1

Мінарченко В.М., Махиня Л.М., Двірна Т.С., Карпюк У.В., Чолак І. С., Підченко В.Т., Ковальська Н.П., Ємельянова О.І. Робочий зошит для самостійної роботи студентів з фармацевтичної ботаніки (аудиторної та позааудиторної). Навчальний посібник. Частина І. Морфологія та анатомія рослин. Київ, 2024. 113 с.

. Мінарченко В.М., Махиня Л.М., Двірна Т.С., Карпюк У.В., Чолак І. С., Підченко В.Т., Ковальська Н.П., Ємельянова О.І. Робочий зошит для самостійної роботи студентів з фармацевтичної ботаніки (аудиторної та позааудиторної). Навчальний посібник. Частина ІІ. Основи систематики, фітоєкології та геоботаніки. Київ, 2024. 91 с.

Мінарченко В.М., Махиня Л.М., Двірна Т.С., Карпюк У.В., Чолак І. С., Підченко В.Т., Ковальська Н.П., Ємельянова О.І. Робочий зошит для самостійної роботи студентів з ресурсознавства лікарських рослин (аудиторної та позааудиторної). Навчальний посібник. Київ, 2024. 90 с.

Minarchenko V., Karpiuk U., Kovalska N., Tymchenko I., Dvirna T., Cholak I. 2023. Diagnostic micromorphological features of leaf surface of selected species of the genus *Artemisia* L. (Asteraceae). *Hacquetia*, 22(1): 131–141. <https://doi.org/10.2478/hacq-2022-0012>

Dvirna T.S., Minarchenko V.M., Tymchenko I.A. 2025. Structure and dynamics of populations of *Asclepias syriaca* (Asclepiadaceae) within the Left-Bank Forest-Steppe of Ukraine. *Ukrainian Botanical Journal*, 82(5): 473–487. <https://doi.org/10.15407/ukrbotj82.05.473>

Minarchenko V., Tymchenko I., Pushkarova Y., Dvirna T., Futorna O., Polishchuk O. 2025. Impact of climate change on populations and resources of *Convallaria majalis*. *Biosystems Diversity*, 33(3), e2543. <https://doi.org/10.15421/012543>

Двірна Т., Мінарченко В., Тимченко І. Структура та динаміка популяцій *Ambrosia artemisiifolia* L. у межах Лівобережного Лісостепу України. *Biota. Human. Technology*. 2025. No3. С.63–72. DOI: <https://doi.org/10.58407/bht.3.25.6>

Мінарченко В.М., Тимченко І.А., Двірна Т.С., Глущенко Л.А. Ресурсний потенціал лікарських рослин Українських Карпат – екологічно чисте джерело сировини для лікарських засобів. Українська фармація – вчора, сьогодні, завтра: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (с. Синевірська поляна, 7–8 жовтня 2024 р.). Кропивницький, 2024. С. 91–102.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Мосякін Сергій Леонідович

д. б. н., 03.00.05

Перелік осіб-виконавців

Двірня Тетяна Сергіївна

(к. б. н., 03.00.05)

Мінарченко Валентина Миколаївна

(д.б.н., професор, 03.00.05)

Тимченко Ірина Андріївна

(к. б. н., с.н.с., 03.00.05)

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Артеменко Ольга Анатоліївна

Телефон

0974757626

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна

